

ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ

ਭਾਗ-3: ਖੇਤੀਬਾੜੀ

15.05.2020

सत्यमेव जयते
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਐਲਾਨ

1. ਨਾਬਾਰਡ ਜ਼ਰੀਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ 30,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕੈਪੀਟਲ
 - ਨਾਬਾਰਡ 30,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਧੀਕ ਰੀ-ਫਾਇਨਾਂਸ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੇ ਆਰਆਰਬੀਜ਼ ਦੀ ਫ਼ਸਲ-ਕਰਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਨਾਬਾਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ 90,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ।
 - ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ 3 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪੁੱਜੇਗਾ।
2. ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ 2.5 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 2 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲੇਗਾ
 - ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੀਐੱਮ-ਕਿਸਾਨ ਲਾਭਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤੀ ਰਿਣ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ
 - ਮਛੇਰੇ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ 'ਚ ਲੱਗੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
 - ਇਸ ਨਾਲ 2.5 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 2 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਧੀਕ ਲਿਕੁਇਡਿਟੀ ਵਧੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ - ਕੋਵਿਡ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਦਮ

- ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਮਾਇਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਕੱਲ੍ਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਬੀਤੇ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਠਾਏ ਹੋਰ ਕਦਮ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਹਨ
- ਲੌਕਡਾਊਨ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ **ਨਿਊਨਤਮ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ (ਐੱਮਐੱਸਪੀ) ਉੱਤੇ 74,300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ** ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੋਈ।
- **18,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੀਐੱਮ-ਕਿਸਾਨ ਫੰਡ** ਟਰਾਂਸਫਰ।
- **6,400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ** ਦੇ ਪੀਐੱਮ-ਫਸਲ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਕਲੇਮਾਂ ਦੀ ਪੇਮੈਂਟ।

ਪਸ਼ੂ-ਪਾਲਣ : ਕੇਵਿਡ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਦਮ

- ਲੌਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ, ਦੁੱਧ ਦੀ ਮੰਗ 20–25% ਘਟ ਗਈ।
- ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ 360 ਐੱਲਐੱਲਪੀਡੀ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 560 ਲੱਖ ਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ (ਐੱਲਐੱਲਪੀਡੀ) ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਗਿਆ।
- ਕੁੱਲ 111 ਕਰੋੜ ਲੀਟਰ ਵਾਧੂ ਖ਼ਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਤੇ 4,100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯਕੀਨੀ ਹੋਇਆ।
- ਸਾਲ 2020–21 ਲਈ ਡੇਅਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ 2% ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਬਵੈਂਸ਼ਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ।
- ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ/ਵਿਆਜ ਸਰਵਿਸਿੰਗ ਉੱਤੇ 2% ਸਲਾਨਾ ਦੀ ਵਾਧੂ ਵਿਆਜ ਸਬਵੈਂਸ਼ਨ।
- ਇਹ ਯੋਜਨਾ 5,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਤਰਲਤਾ (ਲਿਕੁਇਡਿਟੀ) ਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ 2 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪੁੱਜੇਗਾ।

ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ: ਕੋਵਿਡ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਕਦਮ

- ਮੱਛੀ-ਪਾਲਣ ਲਈ ਕੋਵਿਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ 4 ਐਲਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ।
 - ਸ਼ਿੰਪ ਬਰੂਡਸਟਾਕ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਲਈ 'ਸੈਨਿਟਰੀ ਇੰਪੋਰਟ ਪਰਮਿਟਸ' ਦੀ ਵੈਧਤਾ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ।
 - ਬਰੂਡ ਸਟਾਕ ਖੇਪਾਂ ਦੀ ਆਮਦ 1 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ।
 - ਰੱਦ ਕੀਤੀਆਂ ਖੇਪਾਂ ਲਈ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਕਿਊਬੀਕਲਜ਼ ਦੀ ਰੀਬਰਿੰਗ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ।
 - ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਲਈ ਐਨਓਸੀ (NOC) ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ 7 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3 ਦਿਨ ਕੀਤੀ।
- 242 ਰਜਿਸਟਰਡ ਸ਼ਿੰਪ ਹੈਚਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਨੌਪਲੀ ਰੀਅਰਿੰਗ ਹੈਚਰੀਜ਼ ਦੀ 31 ਮਾਰਚ, 2020 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਇਨਲੈਂਡ ਫਿਸ਼ਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੀਨ ਕੈਪੂਚਰ ਫਿਸ਼ਰੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕੁਆਕਲਚਰ ਦੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ।

खेतीघाड़ी

Government Of India

ਬਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ
ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਅਤੇ
ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਫਾਰਮ-ਗੇਟ ਢਾਂਚੇ ਲਈ 1 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਢਾਂਚਾ ਫੰਡ

- ਫਾਰਮ-ਗੇਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੋਲਡ ਚੇਨ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਵੈਲਿਊ ਚੇਨ ਵਿੱਚ ਗੈਪ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਫਸਲੀ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਜਦਕਿ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖੇਤੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- **1,00,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫਾਇਨੈਂਸਿੰਗ ਸੁਵਿਧਾ** ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਫਾਰਮ-ਗੇਟ ਅਤੇ ਐਗਰੀਗੇਸ਼ਨ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਉੱਤੇ (ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਖੇਤੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨ, ਖੇਤੀ ਉੱਦਮੀ, ਸਟਾਰਟ ਅੱਪਸ ਆਦਿ)।
- ਫਾਰਮ ਗੇਟ ਅਤੇ ਐਗਰੀਗੇਸ਼ਨ ਪੁਆਇੰਟ, ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ
- ਫੰਡ ਤੁਰੰਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਲਘੂ ਫੂਡ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ (ਐੱਮਐੱਫਈ) ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

- ਯੋਜਨਾ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: **‘ਵੋਕਲ ਫਾਰ ਲੋਕਲ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਆਊਟਰੀਚ’**।
- ਗ਼ੈਰ ਸੰਗਠਿਤ ਐੱਮਐੱਫਈ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਐੱਫਐੱਸਐੱਸਏਆਈ ਭੋਜਨ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬ੍ਰਾਂਡ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ **2 ਲੱਖ ਐੱਮਐੱਫਈ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ** ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਮੌਜੂਦਾ ਲਘੂ ਫੂਡ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਵੈ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਕਲੱਸਟਰ ਅਧਾਰਿਤ ਪਹੁੰਚ** ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਯੂਪੀ ਵਿੱਚ ਅੰਬ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸਰ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਬਾਂਸ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਰਚ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਸੂਜੀ/ਤਪੀਓਕਾ ਆਦਿ)।
- ਐਕਸਪੈਕਟਡ ਆਊਟਕਮਸ: ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ, ਪ੍ਰਚੂਨ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ, ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ।
- ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਰਯਾਤ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੱਤਸਿਆ ਸੰਪਦਾ ਯੋਜਨਾ (ਪੀਐੱਮਐੱਮਐੱਸਵਾਈ) ਦੁਆਰਾ ਮਛੇਰਿਆਂ ਲਈ 20,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

- ਫਿਸ਼ਰੀਜ਼ ਵੈਲਿਊ ਚੇਨ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੀਟੀਕਲ ਗੈਪਸ
- ਸਰਕਾਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ, ਟਿਕਾਊ, ਸੰਮਲਿਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੀਐੱਮਐੱਮਐੱਸਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਲਾਂਚ ਕਰੇਗੀ।
- ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ 11,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ।
- **ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ 9000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ** - ਫਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਰਬਰਜ਼, ਕੋਲਡ ਚੇਨ, ਮੰਡੀਆਂ ਆਦਿ।
- ਪਿੰਜਰਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ, ਸਜਾਵਟੀ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਫਿਸ਼ਿੰਗ ਵੈਸਲਸ, ਟਰੇਸੇਬਿਲਟੀ, ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਨੈਟਵਰਕ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।
- ਮਛੇਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮੱਛੀ ਫੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ), ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਕਿਸ਼ਤੀ ਬੀਮਾ।
- 5 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ 70 ਲੱਖ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੱਛੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰੇਗਾ।
- **55 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ; ਨਿਰਯਾਤ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ** ਕਰਕੇ 1,00,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਲਿਜਾਣਾ।
- ਟਾਪੂਆਂ, ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਰਾਜਾਂ, ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਖਾਹਿਸ਼ੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਤੇ ਫੋਕਸ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਸ਼ੂ ਰੋਗ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

- ਖੁਰ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਰੋਗ (ਐਂਫਐਮਡੀ) ਅਤੇ ਬਰੂਸੇਲੇਸਿਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਸ਼ੂ ਰੋਗ ਕੰਟਰੋਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 13,343 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ।
- ਇਹ ਪਸ਼ੂਆਂ, ਮੱਝਾਂ, ਭੇਡਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੂਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ (ਕੁੱਲ 53 ਕਰੋੜ ਪਸ਼ੂ) ਦੇ ਖੁਰ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਰੋਗ ਲਈ ਅਤੇ ਬਰੂਸੇਲੇਸਿਸ ਲਈ 100% ਟੀਕਾਕਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- ਹੁਣ ਤੱਕ 1.5 ਕਰੋੜ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੱਝਾਂ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕਰਕੇ ਟੀਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ- 15,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

- ਉੱਚ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਡੇਅਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
- ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਮੁੱਲ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਖੁਰਾਕ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ
- 15,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਲਾ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਹਰਬਲ ਕਾਸ਼ਤ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ: 4,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

- ਨੈਸ਼ਨਲ ਮੈਡੀਸਿਨਲ ਪਲਾਂਟਸ ਬੋਰਡ (ਐੱਨਐੱਮਪੀਬੀ) ਨੇ ਚਿਕਿਤਸਕ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਅਧੀਨ 2.25 ਹੈਕਟੇਅਰ ਇਲਾਕਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕੀਤੀ।
- ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 10,00,000 ਹੈਕਟੇਅਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 4,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਹਰਬਲ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ 5,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਮੈਡੀਸਿਨਲ ਪਲਾਂਟਸ ਲਈ ਰੀਜਨਲ ਮੰਡੀਆਂ ਦਾ ਨੈੱਟਵਰਕ।
- ਐੱਨਐੱਮਪੀਬੀ ਗੰਗਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ 800 ਹੈਕਟੇਅਰ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਸਿਨਲ ਪਲਾਂਟਸ ਲਈ ਕਾਰੀਡੋਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੇਗੀ।

ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ - 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

- ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਜੀਵਿਕਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ;
- ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਪਰਾਗਣ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਝਾੜ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ;
- ਮੋਮ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਦ ਅਤੇ ਮਧੂਮੱਖੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ:

- ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਣ ਵਿਕਾਸ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਦਿ ਸਬੰਧਿਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ;
 - ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਟਰੇਸੇਬਿਲਟੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
 - ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣਾ;
 - ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਨਿਊਕਲੀਅਸ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਕਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।
- ਇਸ ਨਾਲ 2 ਲੱਖ ਮਧੂ ਮੱਖੀ ਪਾਲਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਲੇਗਾ।**

ਟੌਪ (TOP) ਤੋਂ ਟੋਟਲ (TOTAL) ਤੱਕ - ਪੰਜ ਸੌ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

- * ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਵੇਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ।
- * ਦਿੱਕਤ ਨਾਲ ਵਿੱਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫਲਾਂ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ੇਤੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਵਿੱਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।
- * 'ਅਪੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰੀਨਸ' ਟਮਾਟਰਾਂ, ਪਿਆਜ਼ ਅਤੇ ਆਲੂਆਂ (ਟੌਪ) ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ (ਟੋਟਲ) ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ:

- * ਫਾਲਤੂ ਤੋਂ ਘਾਟ ਵਾਲੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਤੱਕ ਢੇਆ- ਢੁਆਈ (ਟਰਾਂਸਪੋਰਟੇਸ਼ਨ) ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ
- * ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਸਮੇਤ ਸਟੋਰੇਜ 'ਤੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ।
- * ਪਾਇਲਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ- ਫੈਲਾਇਆ ਅਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਐਕਪੈਕਟਡ ਆਊਟਕਮਸ: ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਘੱਟ ਬਰਬਾਦੀ, ਖ਼ਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ।

**ਗਵਰਨੈਂਸ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰ**

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਏਗੀ

- ਈਸੀ ਐਕਟ 1955 ਘਾਟ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਣਾ ਕੇ ਬਿਹਤਰ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।
- ਅਨਾਜ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ, ਤੇਲ ਬੀਜ, ਦਾਲਾਂ, ਪਿਆਜ਼ ਅਤੇ ਆਲੂ ਸਮੇਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਖੁਰਾਕੀ ਸਮਾਨ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਸਟਾਕ ਲਿਮਿਟ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਪਵਾਦ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਪਦਾਵਾਂ, ਅਕਾਲ ਕਾਰਨ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮੌਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਟਾਕ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰਾਂ ਜਾਂ ਵੈਲਿਯੂ ਚੇਨ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਨਿਰਯਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕਰੇਗੀ।

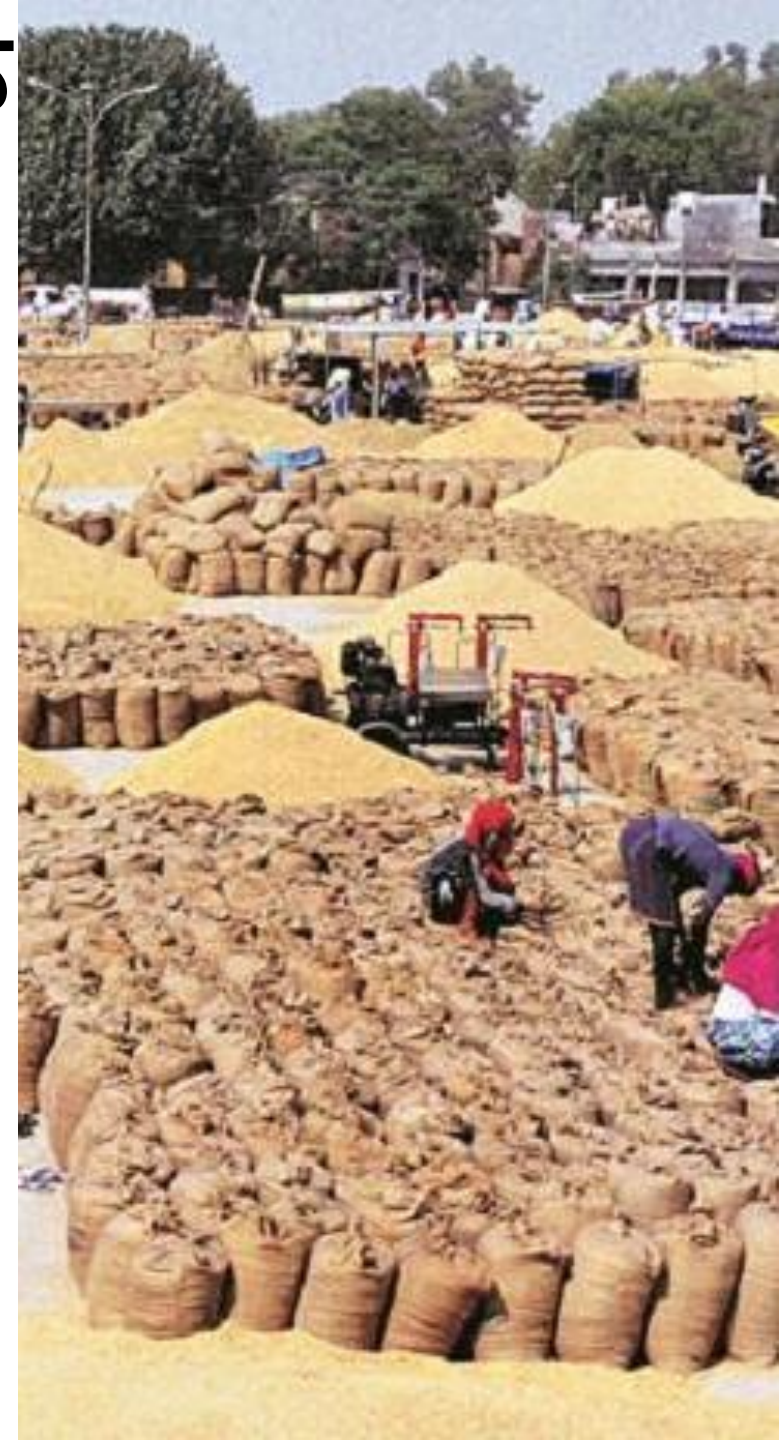

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਸੁਧਾਰ

- ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਏਪੀਐਮਸੀਜ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਵੇਚਣ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਹਨ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਫ੍ਰੀ ਫਲੋ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਡੀਆਂ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਅੱਡ-ਅੱਡ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

- ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਆਕਰਸ਼ਕ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਉਪਜ ਵੇਚ ਸਕਣ,
- ਬੈਰੀਅਰ ਫ੍ਰੀ ਇੰਟਰ-ਸਟੇਟ ਟ੍ਰੇਡ,
- ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਈ-ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ ਲਈ ਫਰੇਮਵਰਕ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਭਰੋਸਾ

- ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਿਜਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਨਕ ਤੰਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।
- ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਪ੍ਰੋਸੈਸਰਾਂ, ਸੰਗਠਨਾਂ, ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ, ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਲੀਗਲ ਫਰੇਮਵਰਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਜੋਖਮ ਘਟਾਉਣ, ਯਕੀਨਨ ਰਿਟਰਨ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਿਆਰੀਕਰਨ ਫਰੇਮਵਰਕ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨਗੇ।

Government Of India

पंनद्वार